

و وَقَفْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ مُسْتَكِينًا لَكَ، مُتَضَرِّعًا إِلَيْكَ ...

در حال درماندگی و زاری در برابرت ایستادم ...

این عبارت در صدد بیان مسکنت و بیچارگی و تضرع در پیشگاه معبود است:

هر که را خواهی ز غم خسته کنی راه زاری بر دلش بسته کنی

وانکه خواهی از بلایش وا خری جان او را در تضرع آوری

مولانا

گریه و تضرع

(۱) یکی از رموز تسخیر قلب معشوق است

(۲) اسلحه مؤمن است: «وَوَسِيلَةُ الْبُكَاءِ». (دعای کمیل)

(۳) درهای رحمت و استجابت الهی را می گشاید و علامتی نیکو بر فریاد رسی

حق تعالی نسبت به بنده اش می باشد

چون خدا خواهد که مان یاری کند میل ما را جانب زاری کند

آخر هر گریه آخر خنده ای است مرد آخر بین مبارک بنده ای است

مولانا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«الْبُكَاءُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ مِفْتَاحُ الرَّحْمَةِ وَ عِلْمَةُ الْقَبُولِ وَ بَابُ الْجَابَةِ؛ گریه از خوف

خدای تعالی کلید رحمت و نشانه پذیرش و درب مستجاب شدن دعا است.»

(میرزا جواد ملکی تبریزی، لقاء الله، ص ۱۴۸)

همچنین امام صادق علیه السلام فرمودند:

خدای تعالی به موسی علیه السلام وحی کرد که محبوب ترین اعمالی که بندگان من، به واسطه آنها به من تقرب می جویند سه چیز است. موسی علیه السلام عرض کرد: پروردگارا، آن سه خصلت کدامند؟ فرمود: زهد در دنیا و پرهیز از گناهان و گریه از خوف من. موسی علیه السلام عرض کرد: پروردگارا! آنکه چنین کند چه پاداشی دارد؟ خدای عزّ و جلّ به او وحی کرد: ای موسی! اما پاداش زهد و رزان در دنیا، بهشت است و اما کسانی که از خوف من بسیار می گیرند پس در بالاترین مقام بهشتی هستند و هیچ کس نمی تواند با آنان در آن مقام، شریک باشد، و اما آنان که از گناهان پرهیزدارند، پس من اعمال مردمان را بررسی می کنم، اما اعمال آنها را بررسی نخواهم نمود. (و آنها را خواهم بخشید). (همان، ص ۱۵۴)

نکته دیگر درباره اظهار نیاز و زاری در پیشگاه معشوق، اینک:

مقام عاشق و معشوق، هر کدام اقتضایی دارد، و شأن هر یک باید متناسب با منزلت آنها باشد. از جمله آنکه چون معشوق در مقام «ناز» می باشد، عاشق باید همواره در مقام «نیاز» باشد و ناز کردن پیش معشوق، به تعبیر شمس تبریزی در کتاب مقالات، زیره به کرمان بردن است. (مقالات شمس تبریزی، ص ۶۹)

حوزه نت